

ROMANIA
Parlamentul României
Camera Deputaților

Conf. cu originalul

**COMISIA PENTRU ADMINISTRAȚIE
PUBLICĂ ȘI AMENAJAREA TERITORIULUI**

București, 3.03.2020
Nr. 4c-7/31

Către,

**BIROUL PERMANENT AL
CAMEREI DEPUTAȚILOR**

Vă înaintăm, alăturat, **raportul** asupra *propunerii legislative privind Statutul de autonomie al Ținutului Secuiesc*, trimisă Comisiei pentru administrație publică și amenajarea teritoriului pentru examinare în fond, cu adresa nr. **Plx 670/2019** din 10 februarie 2020.

PREȘEDINTE,

ANGELICA FĂDOR

ROMANIA
Parlamentul României
Camera Deputaților

**COMISIA PENTRU ADMINISTRAȚIE
PUBLICĂ ȘI AMENAJAREA TERITORIULUI**

București, 3.03.2020
Nr. 4c-7/31

R A P O R T
asupra propunerii legislative privind Statutul de autonomie al
Ținutului Secuiesc

În conformitate cu prevederile art.94 din Regulamentul Camerei Deputaților, republicat, Comisia pentru administrație publică și amenajarea teritoriului a fost sesizată, prin adresa nr. **Plx 670/2019** din 10 februarie 2020, cu dezbateră în fond, a *propunerii legislative privind Statutul de autonomie al Ținutului Secuiesc*, înregistrată la Comisia pentru administrație publică și amenajarea teritoriului cu nr.4c-7/31/11.02.2020.

Camera Deputaților este prima Cameră sesizată potrivit prevederilor art.75 din Constituția României, republicată și ale art.91 din Regulamentul Camerei Deputaților, republicat.

La întocmirea prezentului raport Comisia a avut în vedere:

- **avizul negativ** al Consiliului Legislativ (nr.83/07.02.2020)
- **avizul nefavorabil** al Consiliului Economic și Social (nr.63/07.01.2020)
- **avizul negativ** al Comisiei pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale (nr.4c-6/41/25.02.2020)

Propunerea legislativă are ca **obiect de reglementare** autonomizarea județelor Covasna, Harghita și a unei părți din județul Mureș și constituirea lor ca

regiune autonomă, cu personalitate juridică, în cadrul statului român. Sunt redată limitele teritoriului care ar urma să devină Ținutul Secuiesc, pentru care este prevăzută și o organizare administrativă proprie, cu autorități publice și instituții proprii la toate nivelurile, conferirea unor competențe specifice, folosirea limbii maghiare ca limbă oficială a Ținutului Secuiesc și a simbolurilor națiunii maghiare.

Se propune ca autonomia regională să fie exercitată de Consiliul de Autoadministrare, autoritate publică regională aleasă prin vot universal, egal, direct secret și liber exprimat, precum și de Comisia de Autoadministrare desemnată de aceasta. Ca autorități ale Ținutului Secuiesc sunt definite: autoritățile regiunii autonome (Consiliul de Autoadministrare, Comisia de Autoadministrare, Președintele Ținutului Secuiesc), autoritățile scaunelor (Consiliul Scaunal, Comisia Scaunală, Președintele Scaunului) și autoritățile locale (Consiliul Comunal, Consiliul Orășenesc, Consiliul Municipal și Primarul).

Potrivit prevederilor art.61 din Regulamentul Camerei Deputaților, republicat, comisia a examinat propunerea legislativă în ședința din **3 martie 2020**.

La lucrări membrii comisiei au fost prezenți conform listei de prezență.

Din analiza inițiativei legislative s-a constatat, din punct de vedere al dreptului intern, că propunerea legislativă contravine flagrant ordinii constituționale a statului român. Astfel, ea instituie unități administrativ-teritoriale noi, distincte de unitățile administrativ-teritoriale consacrate de Constituție, atât prin modul de organizare, cât și prin prerogativele speciale care se doresc a fi atribuite autorităților publice constituite în cadrul acestora.

Semnalăm că proiectul nu ține seama de dispozițiile din chiar debutul Legii fundamentale a statului, **art.1.alin.(1)**, potrivit cărora ”*România este stat național, suveran și independent, unitar și indivizibil*”. **Statul unitar** constituie o singură formațiune statală, este el însuși, și numai el, subiect de drept internațional, presupune o unică ordine juridică bazată pe o singură Constituție și un singur sistem de organizare prin care se exercită cele trei puteri fundamentale - legislativă, executivă și judecătorească, populația sa având o singură cetățenie. Legiuitorul constituant a stabilit că România este nu doar un stat unitar și **indivizibil**, în

sensul că el nu poate fi segmentat, nu poate face obiectul unei divizări, totale sau parțiale, cu regimuri juridice diferite.

În ceea ce privește **suveranitatea națională**, Constituția statuează în art.2 că aceasta *"aparține poporului român, care o exercită prin organele sale reprezentative, constituite prin alegeri libere, periodice și corecte, precum și prin referendum. Niciun grup și nicio persoană nu pot exercita suveranitatea în nume propriu"*. Or, "Supremația puterii", exprimată prin dreptul statului român de a decide, fără niciun fel de limitare din partea altor "puteri", în toate problemele ce țin de guvernarea statului este practic înlăturată în cea mai mare parte în ceea ce este numit Ținut Secuiesc", prin competențele speciale, uneori exclusive, ale autorităților acestuia, precum și ale Scaunelor componente și autorităților publice locale care fac parte din acestea.

Referitor la organizarea administrativ-teritorială, potrivit **art.3 alin.(3)** din Constituție, teritoriul statului român este organizat *"în comune, orașe și județe"*. Rezultă deci, că acestea sunt singurele unități administrativ -teritoriale recunoscute de Legea fundamentală a țării. Organizarea lor nu are la bază criterii de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială. Or, determinarea geografică a acestei regiuni autonome se realizează exclusiv pe baze etnice, regrupându-se părțile teritoriului de stat în care populația majoritară este formată din cetățeni români de naționalitate maghiară, respectiv județele Harghita, Covasna și parte din județul Mureș.

Mai mult, organizarea administrativ-teritorială a acestei regiuni autonome este una proprie (*Ținut, Scaune*) în cadrul sistemului general uniform al descentralizării administrative a statului. Sunt consacrate instituții politico - administrative specifice, cum sunt un *"președinte"*, cu o componență într-o evidentă similitudine cu Președintele României, *"Consiliul de Autoadministrare"* - un adevărat Parlament local, *"Comisia de Autoadministrare"* - cu competențe similare unui Guvern, precum și *"Consiliul Scaunal"*, *"Comisia Scaunală"*, *"Președintele Scaunului"*, altele decât cele prevăzute de Constituție.

Cu privire la posibilitatea constituirii unor organe de decizie și executive ale minorităților naționale, distincte de cele ale statului, *Curtea Constituțională* a reținut prin **Decizia nr.84/2014** că, *"potrivit art.1 alin.(1) din Constituție, România este stat unitar, iar de esența statului unitar este existența unui ansamblu unic de instituții cu putere de decizie politică și juridică (un singur organ legiuitor, o singură autoritate executivă, o singură autoritate judecătorească).*

Crearea unor "organe proprii de decizie și executive" ale unor comunități de cetățeni români, circumstanțiate prin statutul de "minorități naționale", adică pe criterii etnice, este de natură să creeze confuzie, acreditând ideea unei autonomii de decizie și execuție a acestora, incompatibile cu conceptul de stat unitar".

De asemenea, Curtea a statuat că *"adoptarea deciziilor în privința măsurilor de asigurare a dreptului la identitate al minorităților naționale, precum și executarea acestor decizii revine tot organelor statului, iar nu unor organe paralele, proprii ale minorităților naționale".*

Referindu-se la regiuni, județuri și scaune, structuri neconsacrate constituțional, ca și la organe proprii, altele decât cele consacrate de Constituție, propunerea legislativă depășește limitele organizării statale recunoscute de Legea fundamentală, reprezentând o gravă încălcare a dispozițiilor și principiilor constituționale sus-menționate.

Pornind de la principiul autonomie locale consacrat de Constituție, inițiatorii înțeleg și aplică în mod greșit elementele specifice acestui principiu. Astfel, se dorește existența unui teritoriu rupt de statul național, unitar și indivizibil, prin intenția, expres exprimată prin proiect de a avea instituții și societăți comerciale proprii, camere de comerț poliție proprie, autorități judiciare proprii, protecție socială și asigurări sociale proprii, ca și o structură administrativă internă proprie. În cadrul statului român, asemenea posibilități nu sunt îngăduite de Constituție. Autonomia poate fi numai administrativă și financiară și ea nu poate avea la bază criterii etnice, lingvistice sau teritoriale (regionale).

Din cele prezentate mai sus, rezultă că propunerea legislativă contravine, în ansamblul său, normeloși principiilor constituționale, ordinii juridice interne, legislației Uniunii Europene și dreptului internațional.

În urma examinării inițiativei legislative și a opiniilor exprimate de către membrii Comisiei, s-a hotărât cu **unanimitate de voturi, respingerea propunerii legislative privind Statutul de autonomie al Ținutului Secuiesc.**

În raport cu obiectul și conținutul reglementării, propunerea legislativă face parte din categoria legilor **organice.**

PREȘEDINTE,
ANGELICA FĂDOR

SECRETAR,
SIMONA - BUCURA OPRESCU

Consilier parlamentar, Roxana Ardeleanu